

Vláda vykoná veľký audit fungovania a financovania mimovládnych organizácií na Slovensku

24.2.2026 - | Úrad vlády Slovenskej republiky

Vláda SR sa na svojom dnešnom zasadnutí zaoberala aj nálezom Ústavného súdu SR, ktorý vyhlásil za protiústavný zákon o zvýšení transparentnosti financovania mimovládnych organizácií.

„Mimovládne organizácie na Slovensku ročne dostávajú okolo 400 miliónov eur. 300 miliónov v rámci dotačných mechanizmov cez ústredné orgány štátnej správy a ministerstvá a 100 miliónov cez dane z príjmu fyzických osôb a právnických osôb. Je to obrovská suma peňazí a domnievame sa, že ak mimovládne organizácie tolko hovoria o transparentnosti, tak aj my máme právo požiadať mimovládne organizácie, aby sa správali transparentne. V tomto duchu bol v Národnej rade SR schválený zákon, ktorý stanovoval povinnosti mimovládnym organizáciám, napríklad každoročne robiť výkaz, zverejňovať mená a priezviská darcov, bola stanovená povinnosť, že budú podliehať mechanizmu zákona o slobodnom prístupe k informáciám. Jednoducho sme chceli stransparentniť a vidieť, ako sú mimovládne organizácie financované,“ povedal predseda vlády SR Robert Fico.

Ústavný súd SR však rozhodol, že zákon ako celok je protiústavný, a to bez toho, aby sa zaoberal konkrétnymi ustanoveniami zákona, čím nedal vláde stanovenú lehotu 6 mesiacov, aby bol stav napravený. „Nález Ústavného súdu SR rešpektujeme, samozrejme, že s jeho obsahom nesúhlasíme, ale s tým nič neurobíme,“ skonštatoval Robert Fico, ktorý upozornil na výsledky auditu, ktoré preukázali veľké nedostatky pri využívaní dotácií pridelených mimovládnym organizáciám.

V tejto súvislosti vláda dnes schválila nariadenie, podľa ktorého využije na kontrolu mimovládnych organizácií mechanizmy, ktoré má k dispozícii. Napríklad rezort vnútra dostal úlohu skontrolovať, či každá mimovládna organizácia spĺňa základné predpoklady na svoje fungovanie, či verejné zbierky, ktoré robia, sú v súlade so zákonom. Rezort práce má skontrolovať, či mimovládna organizácia plní podmienky Zákonníka práce a tiež rezorty, ktoré dali mimovládnym organizáciám dotácie, majú skontrolovať, či boli využité na účel, na ktorý boli určené. „Ideme vytvoriť mechanizmus, ktorý nám definitívne vylúči to, že niekto si tri, štyrikrát požiada o rovnakú platbu,“ zdôraznil Robert Fico. Okrem úloh pre ministrov vláda dala odporúčanie aj Najvyššiemu kontrolnému úradu SR, aby v rámci svojej pôsobnosti vykonával kontrolnú činnosť. „Vedúci úradu vlády SR má povinnosť do 31. októbra 2026 predložiť súhrnnú správu z tohto veľkého auditu,“ informoval Robert Fico.

„Najväčšie nebezpečenstvo v tejto krajine predstavujú mimovládne organizácie, ktoré vykonávajú politickú činnosť obdobnú politickým stranám, avšak bez akejkoľvek verejnej kontroly a bez akejkoľvek politickej zodpovednosti,“ zdôraznil predseda vlády SR.

<https://www.vlada.gov.sk/tlacove-spravy/vlada-vykona-velky-audit-fungovania-a-financovania-mimovladnych-organizacii-na-slovensku>